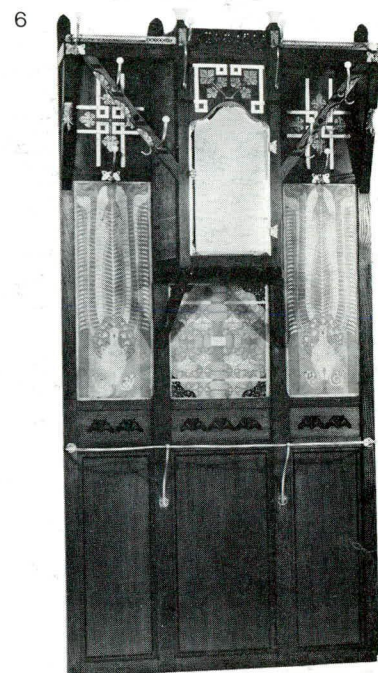
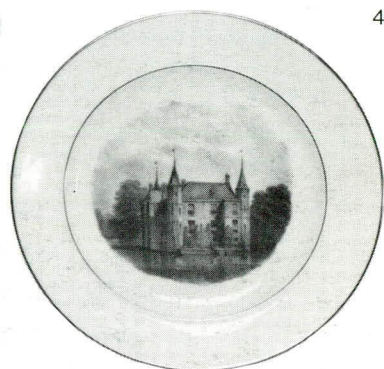
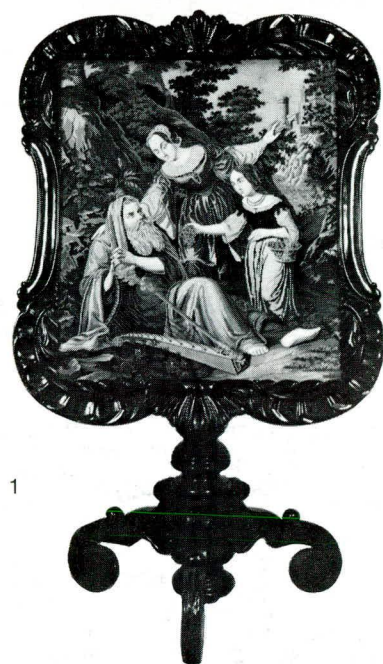

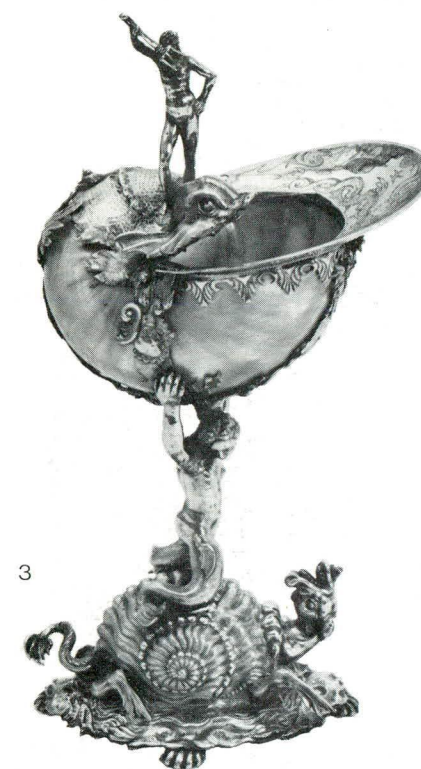
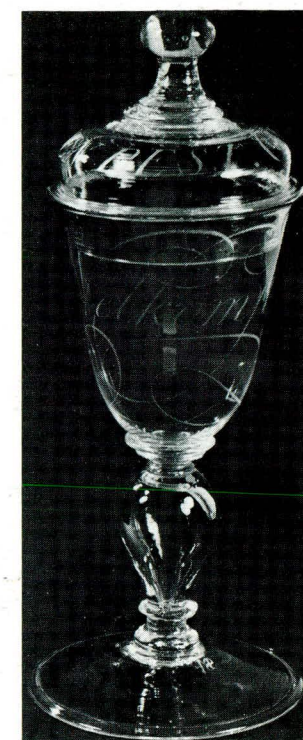
1. Klaptafel, 1830-1850
2. Bonheur du jour, J.A. Hillebrand, ca 1840
3. Pappot met test, 1850
4. Servies met Vechtgezichten, P.J. Lutgers, ca 1870
5. Jardinière, tegelfabriek 'Holland', 1895
6. Kapstok, C.A. Lion Cachet, 1907-1910
7. Theepot, Piet Zwart en H.P. Berlage, 1922
8. Bolderwagen, Gerrit Rietveld, 1918/1925
9. Vaas, Chris Agterberg, ca 1925
10. Stoel, S. van Ravesteyn, 1936

Colofon

Uitgave : Centraal Museum, Utrecht, maart 1982
 Tekst : M. Kausen, I. van Zijl
 Vormgeving : Daan Out
 Foto's : Ton Hulskamp
 Druk : Drukkerij Elinkwijk, Utrecht

KUNSTNIJVERHEID CENTRAAL MUSEUM

1. Lavabo, begin 16de eeuw
2. Tazza, Adam van Vianen, 1620
3. Nautilusbeker, Cornelis van Weerdenborch, 1621
4. Kookpot, 17de eeuw
5. Bokaal, Anna Maria van Schurman, 1630-1640
6. Tafeltje, ca 1700
7. Wandluchter, Nicolaes Verhaer, 1719
8. Soepterrine, 18de eeuw

BIBLIOTHEEK UTRECHT
 CENTRAAL MUSEUM

Eigentijdse Nederlandse Vormgeving

Het Centraal Museum wil een representatief overzicht verzamelen van eigentijdse Nederlandse vormgeving op het gebied van de wooncultuur.

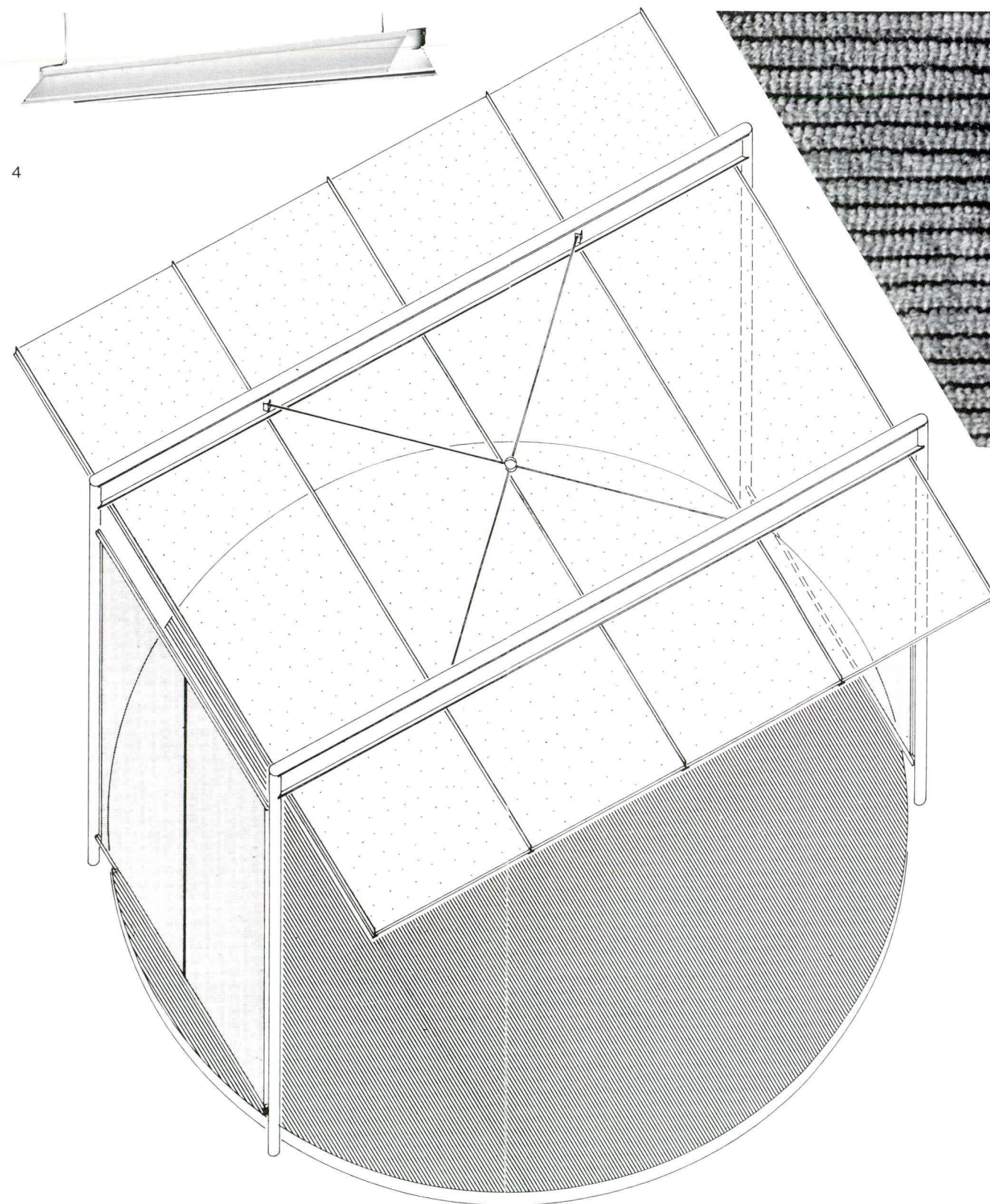
Om dit overzicht te realiseren zal met een zekere regelmaat aan een in Nederland gevestigde vormgever/binnenhuisarchitect gevraagd worden een 'eigentijds interieur' in te richten dat aan de volgende eisen moet voldoen:

1. Het interieur moet verschillende gebruiksmogelijkheden hebben, bijvoorbeeld een combinatie van wonen, werken en slapen.
2. Bij de inrichting moet zoveel mogelijk gebruik gemaakt worden van Nederlandse producten ontworpen door Nederlandse vormgevers. In ieder geval moeten de producten op de Nederlandse markt verkrijgbaar zijn.

Bovendien wordt van de vormgever/binnenhuisarchitect verwacht dat hij zijn visie op de hedendaagse wonen en de eigentijdse vormgeving vastlegt, de keuzen bij de inrichting motiveert en de tot standkoming in verschillende stadia documenteert.

Het museum speelt hierbij de rol van een particuliere opdrachtgever die over een van te voren vastgesteld bedrag beschikt en een aantal specifieke wensen over de inrichting heeft.

De eerste aan wie deze opdracht verleend werd is de architect Manfred Kausen, werkzaam in Amsterdam.

Het paviljoen van Manfred Kausen

Dit 'eigentijdse interieur' is samengesteld rondom een fictief persoon met een gevarieerde culturele belangstelling. De opstelling van dit interieur-fragment is zodanig gekozen dat deze binnen de afmetingen van een gemiddelde woonruimte denkbaar is. Het interieur-fragment is in een paviljoen geplaatst met de bedoeling binnen de bestaande museumruimte een autonome situatie te realiseren. De kastenwand is bedoeld als informele scheiding

tussen het woon/werk-gedeelte en het woon/slaap-gedeelte. Dit biedt bijvoorbeeld een eventuele partner de gelegenheid om te slapen terwijl de ander 'nog even doorwerkt'.

Het primaire meubilair — tafel, stoelen, bed en kasten — is aangevuld met objecten zoals deze naar mijn mening in een dergelijke situatie voorkomen. Deze objecten zijn — conform de opdracht van het Centraal Museum — producten van Nederlandse ontwerpers en Nederlandse fabrikanten. In enkele gevallen, bij gebrek

aan passend aanbod, heb ik gekozen uit buitenlandse producten op de binnenlandse markt verkrijgbaar.

De in het interieur geplaatste objecten voldoen min of meer aan de criteria die ik bij mijn eigen werk hanteer. Enkele criteria bij de keuze van deze objecten zijn onder andere:

- wat is de gebruikswaarde?
- heeft het een gebruikswaarde waar soortgelijke producten nog niet aan voldeden?
- geeft de vorm informatie over de bedoelde functie?
- is er evenwicht tussen gebruikseisen, technische uitvoering, materiaal en vormgeving?
- is de gebruikswaarde in overeenstemming met de prijs?

De gekozen objecten vertegenwoordigen uiteenlopende productiemethoden: van handgemaakte unica tot en met industrieel vervaardigde massaproducten. De mogelijkheden en beperkingen van de productiemethode zijn kenmerkend voor de situatie van de betrokken ontwerper. Zo zal de op eigen initiatief en in eigen beheer producerende ontwerper zich vaak moeten beperken tot ongecompliceerde en min of meer ambachtelijke productiemethoden. De ontwerper in dienst van de industriële producent kan en moet gecompliceerde en technisch hoog ontwikkelde productiemethoden hanteren. De inventieve interpretatie van de beperking kan echter opmerkelijke resultaten opleveren. Herman Hertzberger ontdeed in 1965 een bestaand industrieel product van zijn ommanteling. Deze ontmanteling bracht een uitstekend functionerende wandlamp aan het licht. Door een aantal van deze reflectoren op een balk te monteren verkreeg hij een nieuw verlichtingsornament. De hanglamp van Mart van Schijndel ontstond door een doeltreffende toevoeging aan de reeds bestaand TL-armatuur. Dergelijke herinterpretaties zijn kenmerkend voor de inmiddels weggeëbde 'High-Tech'-stroming die naar mijn mening een reactie is op nog heersende 'Design'-nonsens en 'Nostalgie'-ongein, 'verkrijgbaar en wit en bruin'. Toen de trendgevoelige industrie alras 'High-Tech'-producten op de markt wierp was de aardigheid eraf. De spijkerbroek werd couture. Recente tentoonstellingen en discussies omtrent 'Design in Nederland' en 'Aspecten van de vormgeving' illustreren de onterechte afstand tussen ontwerpers en de industrie die kennelijk het duistere misverstand koestert dat 'bruin' en 'schuin' voor goed en mooi staat. Hans Appenzeller en enkele andere enthousiaste ontwerpers hebben inmiddels een coöperatieve vereniging opgericht die dit betreuwenswaardige misverstand met prima producten wil aantonen.

Manfred Kausen
februari 1982

1. Tafel, Manfred Kausen, Do-mani designs, 1980
2. Schuifdeurkast, Friso Kramer, Ahrend bv, 1964
3. Verrijdbare onderkast, Friso Kramer, Ahrend bv, 1971/72-1973
4. Hanglamp, Mart van Schijndel, Indor, 1980
5. Tapijt, Benno Premesla i.s.m. Diek Zweegman, Storck van Besouw, 1978
6. Staande lamp, Christian Duc, 1981
7. Stoel, bekleed met 'kavallerietuch' van Storck van Besouw, ca 1935
8. Bak, Hans Appenzeller, 1980
9. Vaas, Floris Meydam, 1980

